

In memoriam – Obituaries

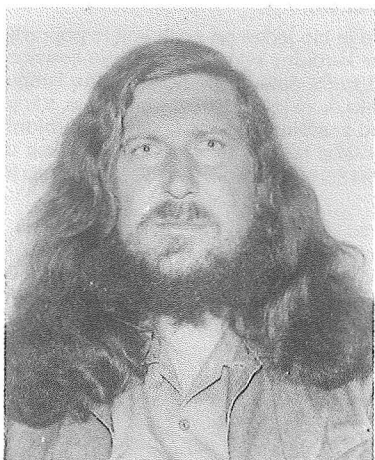
Posljednjih nekoliko godina u relativno kratkom razdoblju naš je SO zauvijek napustilo više članova, i to: u 1989. Nikola Bolonić, u 1990. Vladimir Blašković, Vlado Bosnar, Tomica Božić, Mirko Malez i Josip Gruden, u 1991. Slavko Smolec i Veljko Šegre, te u 1992. Drago Pavličević, Krasin Gržinčić i Ozren Lukić. Svaki od njih je svojim sudjelovanjem u radu SO-a dao određen doprinos razvoju i napretku SO-a, a svojom osobnošću obilježio kraće ili duže razdoblje njegova rada.

Iako je to poznato, valja ipak naglasiti da je svakog od njih krasila vrlina ljubavi prema prirodi i čovjeku, iz čega su rezultirali, s jedne strane, vrijedni uspjesi u stručnom speleološkom radu, a s druge, velika prijateljstva ne samo među članovima svojega SO-a, već i članovima brojnih drugih srodnih organizacija.

Za sve što su učinili za svoju Špiljarsku sekciju odnosno Speleološki odsjek velika im hvala.

NIKOLA BOLONIĆ - DŽEBO

(1949-1989)

Rodio se 28. lipnja 1949. u Zagrebu gdje je završio gimnaziju i 1974. likovnu umjetnost na Pedagoškoj akademiji. Radio je kao nastavnik likovnog odgoja u nekoliko osnovnih škola, a najdulje, do smrti, u OŠ "Krešo Rakić" u Zagrebu.

Članom SO-a postao je 1965. godine u vrijeme kada je djelatnost SO-a gotovo zamrla a članstvo se svelo na svega nekoliko speleologa. Po dolasku, zajedno s V. Božićem, B. Jalžićem, V. Lindićem i J. Posarićem aktivno se uključio u rad i oživio speleološku djelatnost. Stručno

znanje stekao je na Planinarskoj školi PSH 1966. u Vojnom Puku, Speleološkoj školi SO-a PD "Željezničar" 1966. u Zagrebu, na IV. republičkom speleološkom tečaju 1968. u Paklenici i na Saveznom speleološkom tečaju 1969. u Sičevu. Stečeno znanje primjenio je u brojnim istraživanjima, a započeo je u špilji Veternici gdje je sudjelovao u otkrivanju novih kanala, danas poznatih kao Nova Veternica. Bio je organizator plovidbe čamcima kanjonom rječice Tounjčice radi speleoloških istraživanja kanjona, istraživanja špilja u okolici Vrbnika i na sjevernom Velebitu. Bio je sudionik Republičkog speleološkog logora 1966. u Posedarju. I u narednim godinama svu je svoju energiju posvetio organiziranju speleoloških istraživanja. Velika pomoć u tome bio je kombi njegovog oca Josipa, pomoću kojeg su članovi SO-a obavili brojne akcije na Kordunu, Lici i otoku Krku.

Godine 1970. položio je ispit i stekao naziv speleolog (značka br.31). U SO-u je 1966. bio arhivar, a 1968-1971. tajnik.

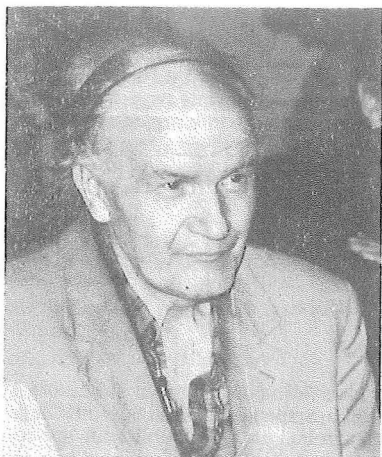
Zbog neslaganja s ostalim članovima u vezi s organiziranjem speleološkog rada napustio je SO i ubrzo s D. Markovićem 1978. osnovao samostalno Speleološko društvo "Ursus spelaeus". S vremenom je izgubio interes za speleologiju, ali ne i ljubav prema prirodi i ljudima, pa se uključio u rad izviđačke organizacije gdje je do kraja života odgajao mlade naraštaje izviđača.

Od SO-a je, povodom 25. godišnjice rada, 1975. primio Zahvalnicu. Umro je u Zagrebu 28. studenog 1989. od teške bolesti.

Branko Jalžić

VLADO BOSNER (SULJO, BIBI)

(1929-1990)

Jedan od najstarijih članova SO-a, Vlado Bosner, rođio se 19. studenog 1929. u Zagrebu, gdje je završio zanatsku školu i postao kovinogrodač. Radio je u Tvornici računskih strojeva u Zagrebu, u inozemstvu (Švicarskoj), pa opet u Zagrebu u tvornici "Elektrokontakt", gdje ga je na radnom mjestu 9. svibnja 1990. zadesila iznenadna smrt.

Planinariti je počeo odmah poslije rata još kao mladić. Već 1948. bio je po prvi puta u špilji Veternici s još nekolicinom prijatelja, s kojima je poslije postao jedan

od osnivača špiljarske sekcije PD "Zagreb" 1949, a onda 1950. i ŠS PD "Željezničar" čiji je član ostao do smrti. Veternica ga je očarala, pa nije čudno da je u njoj bio čak šezdesetak puta, što u istraživanjima a što u radnim akcijama kopanja prolaza, iskapanja nalaza i postavljanja vratiju. Sudjelovao je u svim prvim istraživanjima brojnih špilja i jama u Gorskom kotaru, Lici i Dalmaciji, od kojih su danas poznatije Cerovačke špilje, špilje Plitvičkih jezera, Tounčica, Lokvarka, Mandelajaja, Čudinka i dr. Sudjelovao je ukupno u istraživanju pedesetak speleoloških objekata.

Nakon odsluženja vojske (1955-1958) prestao se aktivno baviti speleologijom, ali se nakon povratka iz inozemstva opet uključio u rad SO-a i čak sudjelovao u nekoliko akcija na terenu. U 1976. bio je ekonom-oružar, a 1978. član UO-a bez posebnih zaduženja. Naziv speleolog dodijeljen mu je bez polaganja ispita 1975. (značka br.48).

Vlado je bio jedan od prvih koji je popravljao stare rudarske karbidne svjetiljke, izrađivao ljestvice i drugu opremu za ŠS. Sam je izradio karbidnu lampu posebnog oblika, koju je poslao poklonio SO-u, a koja je sada jedan od značajnih eksponata zbirke karbidnih lampi Speleološkog muzeja SO-a. Prilikom svakog uređenja prostorija ŠS/SO-a Vladina aktivna pomoć bila je značajna.

Za rad SO-a Vlado se zanimao do kraja života i redovno dolazio na godišnje skupštine SO-a. Za svoj rad 1975. primio je Zahvalnicu aktivnom članu i Priznanje za uspješan rad u speleološkim istraživanjima. God. 1989. proglašen počasnim članom SO-a.

VLADIMIR BLAŠKOVIĆ

(1901-1990)

Kada netko kao planinar doživi 70 godina aktivnog bavljenja i druženja s planinama i planinarima (rođio se 22. travnja 1901. u Karlovcu a umro 1. siječnja 1990. u Zagrebu), njegovo ime postaje znano ne samo jednoj

nego i brojnim generacijama ljubitelja planinarskih vrhunaca, dolina i uzvisina. Ako takva osoba svoju ljubav za prirodne ljepote, za sve doživljeno na bezbrojnim putovanjima i obilascima naše domovine znade i opisati, tada iza njega ostane i još jedan vidljiv trag-trag, kojim su pošli i mnogi drugi koje je zainteresirao napisanim riječima, doživljenim oduševljenjem i veseljem susreta s brežuljcima Hrvatskog zagorja i vrhunaca Prokletija. Da, takav je bio srednjoškolski pa zatim sveučilišni profesor dr. Vladimir Blašković, organizator, propagator, literat, športaš i urednik časopisa.

Kada bismo htjeli i mogli objaviti popis svih njegovih članaka, knjižica, knjiga, leksikografskih natuknica i prigodnih napisa - broj bi premašio četiri stotine naslova, a to je - priznajmo - zaista mnogo za jedan dug i plodan ljudski život. Vrstan poznavalac čitave bivše Jugoslavije - pogotovo njezinog ekonomskog stanja (!), on upozna je i putuje i čitavom Europom. Poseban, zapažen rezultat toga je studentski udžbenik "Ekonomska geografija Jugoslavije", izašao u četiri izdanja i preveden u Moskvi za njihove potrebe. Između ostalih dužnosti koje je obavljao je i izbor za člana Nacionalnog komiteta za geografiju Jugoslavije.

Svoje zanimanje za krš potvrđuje aktivnošću u Komisiji za proučavanje krša JAZU, pa nije čudno da je bio

suosnivač i višegodišnji predsjednik (1962-1970) Speleološkog društva Hrvatske u Zagrebu. Svoj izraziti speleološki interes nesumnjivo je potvrdio i svojim prvim napisanim planinarskim člankom pod naslovom "Hajdova Hiža", koji je objavio godine 1924. u tadašnjem "Jutarnjem listu". Speleološkim temama vraća se godine 1954. u "Vjesniku u srijedu" člankom "Kraško podzemlje", a poslije je dao i nekoliko osvrtu na speleološke izložbe i speleološka izdanja.

Kao predsjednik Speleološkog društva Hrvatske bio je poznat kao neumoran organizator mnogih akcija, organizator Kongresa i aktivan sudionik u propagiranju speleoloških istraživanja među mladima. U svom matičnom društvu (PD "Zagreb") davao je podršku planinaru Mirku Markulinu u njegovom nastojanju da Speleološki

odsjek tog društva nabavi što više potrebne opreme i da se mladi članovi što bolje osposobe za istraživanja podzemnih dijelova našeg krša.

Pokazivao je razumijevanje i za rad drugih speleoloških organizacija, pa tako i za rad našeg SO-a, s kojim je održavao veze gotovo do smrti. Od 1957. god. bio je počasni član našeg SO-a.

Za svu speleološku djelatnost prof.dr.Vladimiru Blaškoviću za vrijeme održavanja Devetog jugoslaven-skog speleološkog kongresa u Karlovcu dodijeljena je diploma i plaketa "Dr.JOSIP POLJAK" u znak zahvalnosti speleologa Hrvatske.

Srećko Božičević

MIRKO MALEZ

(1924-1990)

Naš je Speleološki odsjek PD "Željezničar" 23. kolovoza 1990. godine ostao bez još jednoga od svojih najzaslužnijih članova, koji je, i kao akademik i znanstvenik svjetskog glasa, ostavio svoj velik obol i duboki neizbrisivi trag u razvoju speleologije hrvatskoga planinarstva.

Rodio se 5. studenog 1924. godine u Ivancu kod Varaždina. Srednju školu završio je u Varaždinu, a fakultet u Zagrebu.

U naš je odsjek stupio sa svojom suprugom i kćerkom 1951. godine još kao student, uključivši se odmah aktivno u rad. Tijekom svoga dugogodišnjeg aktivnog članstva sudjelovao je, koliko su mu to vrijeme i obveze na fakultetu dopuštali, u gotovo svim značajnijim akcijama i speleološkim istraživanjima što ih je naš odsjek

organizirao. Dao je značajan obol i pri osnivanju prvog speleološkog časopisa u nas, te je njegovom inicijativom časopis dobio ime "Speleolog". Godine 1954. bio je suosnivač i tajnik Speleološkog društva Hrvatske, a poslije i njegov dugogodišnji predsjednik. Od 1968. počasni je član SO-a.

Životni put Mirka Maleza, od neznana i skromna momka zaposlenog u nekom vlažnom i memljivom oknu ivanečkih ugljenokopa, do vrhunskog geologa i paleontologa, znanstvenika svjetskoga glasa i akademika, bio je težak, mukotrpan i pun samoodricanja. Njegova neutaživa žed za znanjem, njegova fanatična upornost i marljivost bili su presudni da taj trnoviti put uspješno svlada i da se vine na sam vrh Olimpa hrvatske znanosti.

Po završetku studija bio je postavljen za asistenta u Institutu za istraživanje krša JAZU, a uskoro i za rukovoditelja Zavoda za geologiju kvartara JAZU, te je svoju karijeru završio kao znanstveni savjetnik i ravnatelj Istraživačkog centra JAZU.

Doktorsku disertaciju obranio je 1963. godine, 1968. godine bio je izabran za dopisnog člana JAZU, godine 1979. za redovnog člana, a deset godina poslije, u Beču, za dopisnog člana Austrijske akademije znanosti.

U svom je institutu od sakupljenih fragmenata kostiju izumrlih životinja i preostataka materijalne kulture fosilnih ljudi iz Mačkove špilje, Vindije, Veternice i pećine Šandalje, godinama strpljivo slagao svoj mozaik paleolitika i mezolitika, uobličivši ga u obliku znanstvenih radova i rasprava, što ih je objavio u brojnim stručnim i popularnim publikacijama diljem cijeloga svijeta. Za svoj znanstveni rad i rezultate primio je brojna priznanja i nagrade društvenog i državnog značaja.

Slavko Marjanac

TOMICA BOŽIĆ

(1939-1990)

Rodio se 25. lipnja 1939. u Zagrebu, gdje je pohađao osnovnu i trgovačku školu, i gdje je radio kao trgovački

pomoćnik. U potrazi za boljim životom radio je i u Zapadnoj Njemačkoj, a 1968. iselio je u Australiju. Tu ga je 1979. napala podmluka bolest s kojom se borio punih 11 godina. Umro je u Camberi 15. srpnja 1990.

Planinariti je počeo još kao srednjoškolac. Prije nego što se učlanio u PD "Željezničar" bio je povremeni pomagač popularnom planinaru i speleologu Vladimiru Horvatu u uređenju Špiljskog parka na "Horvatovim stubama" na Medvednici, a naročito u iskopavanju i iznošenju nanosa iz Velike i Male špilje Medvednice. Članom SO PD "Željezničar" postao je 1956. i bio njegov aktivni član do 1958. U tom je razdoblju sudjelovao u mnogim speleološkim akcijama SO-a i u istraživanju dvadesetak špilja i jama, od kojih su danas poznatije Veternica, Cerovečke špilje, Čudinka, Zvekača i Jama na Kolištini. Od 1958. bio je članom OS-a i AO-a u PDŽ, i s njihovim članovima posjetio mnoge planine i alpinističke smjerove. I u dalekoj Australiji (Mount Kosciusco 2230 m), a posjetio je i neke špilje (neke i s bratom Vladom 1980, iako već teško bolestan). Kao mladi (po godinama) član SO-a, u istraživanju špilja obično je bio članom istraživačke ekipe, a u istraživanju jama članom pomoćne ekipe. Poput drugih mladih članova bio je veseo i radoznao, a u istraživanjima poštovan.

Vlado Božić

JOSIP GRUDEN

(1900-1990)

Rodio se 3. srpnja 1900. u Ljubljani, zvanje inženjera strojarstva stekao je u Brnu 1924, a radio je u Ljubljani, Mariboru, Nišu i od 1936. u Zagrebu, sve u željezničkim

radionicama. U mirovinu je otišao 1961, a umro u Zagrebu 10. rujna 1990.

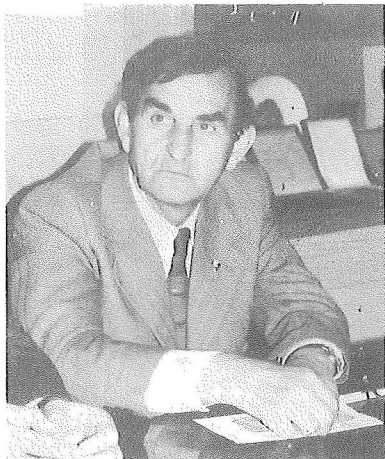
Planinarstvom i alpinizmom počeo se baviti još kao dječak, a nastavio sa članovima planinarskih društava u mjestima gdje je radio. Suosnivač je PD "Željezničara" 1950, čiji je bio i predsjednik 1953-1955. Članom ŠS/SO-a bio je od 1952, do smrti (od 1956. je počasni član). Sudjelovao je u brojnim speleološkim istraživanjima u Hrvatskoj, u kojima je svojim alpinističkim znanjem i iskustvom pomagao, naročito u početnim istraživanjima jama. Za potrebe istraživanja dubokih jama 1954. je konstruirao i 1955. izradio speleološko vitlo s 250 m užeta (vitlo je izrađeno u Željezničkoj radionici u Zagrebu - danas "Janko Gredelj"), pomoću kojeg je istraženo u periodu od 1955-1975 šezdesetak jama s velikom početnom vertikalom u Hrvatskoj, ali nekoliko i u Srbiji. Zbog svojih odličnih osobina vitlo je poslužilo kao uzor za gradnju sličnih vitala drugim srodnim organizacijama (SO PD "Platak" u Rijeci i Geološki institut u Zagrebu).

Za svoj rad primio je više raznih priznanja, od kojih je najznačajnije Zlatni znak Planinarskog saveza Jugoslavije 1962. Njegovo vitlo danas je jedan od glavnih eksponata Speleološkog muzeja SO-a i time stalni podsjetnik na njegova stvaraoca i razdoblje istraživanja jama pomoću vitla.

Vlado Božić

SLAVKO SMOLEC

(1924-1991)

Jedan od članova s najdužim aktivnim speleološkim stažom u SO-u, Slavko Smolec, rođio se 27. siječnja 1924. u Zagrebu, gdje je završio građansku školu i postao zanatski majstor - pismoslikar. Radio je na Željeznici, Autobusnom kolodvoru i, najduže, do odlaska u mirovinu 1990. u poduzeću "Pismoslikar" u Zagrebu. Umro je od teške bolesti 12. srpnja 1991. u Zagrebu.

Članom PD "Željezničar" postao je 1951. i odmah se učlanio u Špiljarsku sekciju, u kojoj je bio aktivan sve

do smrti. Sudjelovao je u gotovo svim speleološkim akcijama ŠS/SO-a, a naročito u speleološkim istraživanjima okolice Zagreba, Like, Korduna, Gorskog kotara, Dalmacije i Istre, od Veternice pedesetih do Kicljevih jama devedesetih godina. U SO-u je bio doslovno sve: pročelnik (čak 12 godina), zamjenik pročelnika, blagajnik, statističar, ekonom-oružar, član Nadzornog odbora, član redakcije časopisa "Speleolog", član Upravnog odbora PD "Ž", KS PSH i SDH.

Bio je sudionik brojnih speleoloških škola, seminara i tečajeva, najprije kao učenik, poslije kao instruktor, a također brojnih speleoloških skupova (savjetovanja, simpozija i kongresa). Napisao je dvadesetak članaka, izvještaja i osvrta u časopisu "Speleolog" i "Naše planine". Posljednji napor je učinio koncem 1990. kada je sakupio građu za Bilten PD "Željezničar" o 40-godišnjem radu ŠS/SO-a, objavljenom početkom 1991.

Prema klasifikaciji speleoloških kadrova KS PSH, speleolog-suradnik je postao 1951, speleolog-pripravnik 1956, speleolog 1970 (značka br.14) i speleološki instruktor 1979.

Bio je svestran planinar, pa je zajedno s obitelji ili članovima društva prošao gotovo sve planine u Hrvatskoj, a mnoge i u drugim republikama, sudjelujući na planinarskim sletovima, a naročito na onima planinar-željezničara. Autor je mnogih planinarskih značaka, amblema i diploma, te sudionik svih radnih akcija društva i Odsjeka (uređenje prostorija, izrada opreme).

Dobitnik je više od trideset diploma, zahvalnica i priznanja, od kojih su značajnija: zlatni znak PSH 1968, zlatni znak PSJ 1975, Diploma SSJ 1976, plaketa PSZ 1989 i diploma PSH 1989.

Od 1989. bio je počasni član SO-a.

Vlado Božić

VELJKO ŠEGRC

(1931-1991)

speleoloških tečajeva i škola, najprije kao učenik a kasnije kao instruktor. Naziv speleolog-suradnik stekao je 1953, speleolog-pripravnik 1958, a naziv speleolog 1970. bez polaganja ispita (značka br.15). Sudjelovao je na IV. jugoslavenskom i V. međunarodnom speleološkom kongresu u Skoplju 1968. (s referatom) i na VI. međunarodnom speleološkom kongresu u Stuttgartu 1969. U SO-u je bio bibliotekar 1958-1959, i 1963-1968. i 1970, i član UO-a PD "Željezničar" 1962. i 1966-1967, a bio je i predsjednik Komisije za speleologiju Planinarskog saveza Hrvatske 1958. god.

Aktivni period u speleologiji bio mu je od 1953--1969. kada je posjetio mnoge uređene špilje i sudjelovao u istraživanju novih speleoloških objekata. Osim turističkih špilja u Hrvatskoj posjetio je mnoge u Sloveniji, Bosni, Hercegovini, Srbiji i Crnoj Gori, ali i u Mađarskoj, Italiji, Austriji, Njemačkoj, Poljskoj i Švicarskoj. Sudjelovao je u istraživanju brojnih špilja i jama u Hrvatskoj od kojih su danas poznatije: Veternica, Cervačke špilje, jama Čudinka, ponor Gotovž, Tounjčica, i mnogi drugi.

Tijekom svog plodnog rada objavio je više članaka, osvrta i izvještaja, a za svoj rad primio je mnogo zahvalnica, priznanica, zlatnih i srebrnih znakova (od PS Hrvatske i Jugoslavije), čak i orden zasluga za narod sa srebrnim zvijezdama.

Osim u SO-u bio je aktivan i u Kamp sekciji PD-a gdje je kao građevinski inženjer dao veliki doprinos izgradnji novog planinarskog kampa u Sutominjsčici na otoku Ugljanu.

Od 1975. godine bio je počasni član SO-a.

Vlado Božić

Popularni Grc rođio se 12. siječnja 1931. u Bosanskom Brodu, školovao se u Zagrebu gdje je završio studij građevinarstva. Najveći dio svog radnog staža proveo je na Željeznici u Zagrebu gdje ga je i zatekla smrt 4. prosinca 1991.

U PD "Željezničar" došao je 1953. godine i odmah postao članom Špiljarske sekcije (Speleološkog odsjeka), čiji je član bio do kraja života. Bio je polaznik više

KRASIN GRŽINČIĆ

(1936-1992)

Krasin Gržinić, ili Grga golemi kako smo ga zvali zbog njegovog visokog rasta i snažne građe, rodio se 23. svibnja 1936. u Zagrebu gdje se školovao i diplomirao na Strojarsko brodograđevnom fakultetu. Željan znanja i neobično marljiv još kao srednjoškolac i student bio

je član Narodne tehnike i tu instruktor iz fotografije i zrakoplovnog modelarstva, a bio je i padobranac i pilot jedrilice. Radio je najprije na Željeznici u Zagrebu do 1965, a onda se specijalizirao za probleme eksploatacije nafte, pa je od tada uglavnom boravio izvan Zagreba, po cijeloj Hrvatskoj ali i u inozemstvu (Abu Dabi, Libija). Smrt ga je zatekla daleko od kuće, u vrućem Tripoliju (Libija) 9. siječnja 1992. god.

U PD "Željezničar" i njegov SO došao je 1958. i odmah se aktivno uključio u njegov rad. Grgina pomoć kod izrade speleološke opreme u SO-u bila je značajna, kao i njegovo umijeće fotografiranja. Već od prvog sudjelovanja na speleološkim istraživanjima SO-a njegov fotoaparati zabilježio je i trenutke napora i trenutke veselja, od mukotrpnih višednevnih istraživanja dubokih jama (Jama na Kolištini u Prgometu 1958. dubine -132 m, Ponor Gotovž kod Klanje 1959. dubine preko -300 m, i dr.) preko ležernih istraživanja manjih i većih špilja (Cerovačke špilje, špilja Veternica, špilje na Žiru, špilja Hajdova hiža, špilje okolice Lovinca i Ričice, Čorkove uvale i dr.), do veselih planinarskih izleta na Sljeme, Oštrc, Gorski kotar, Planicu i dr.

Grga je svoje speleološko znanje stekao na II. republičkom speleološkom tečaju u Cerovačkim špiljama 1958, i time stekao naziv pripravnika, a naziv speleolog dobio je 1970. bez polaganja ispita (značka br.26). Prilikom proslave 25 godina rada PD-a "Željezničar" za njegov doprinos speleologiji dodijelili su mu 1975. priznanje i SO i UO PD-a.

Vlado Božić

DRAGO PAVLIČEVIĆ

(1935-1992)

Drago Pavličević, koga su mnogi poznavali jedino pod nadimkom Pavlek, rodio se 9. svibnja 1935. u Zemunu, ali je živio u Zagrebu i tu se školovao i stekao zvanje kemijskog i radio-tehničara. Cijeli svoj radni vijek proveo je na Geografskom odjelu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Umro je 4. ožujka 1992. u Zagrebu.

Bio je jedan od osnivača Omladinskog planinarskog društva "Javor" u Zagrebu, od 1952-58 njegov tajnik pa predsjednik, a u kojemu je 1958. osnovao Špiljarsku sekciju i bio njen pročelnik do 1958. kada je prešao u

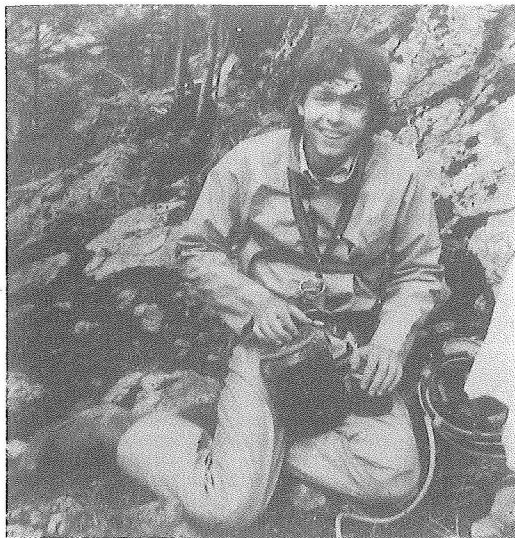
SO PD "Željezničar", čiji je član bio do smrti. U Zagrebu je 1955. pohađao Seminar iz geologije, 1957. I. republički speleološki tečaj u Ogulinu i 1958. II. rep.spel.tečaj u Cerovačkim špiljama, a već je 1961. bio instruktor na I. Jugoslavenskom speleološkom tečaju u Tounju. Planinarski naziv suradnik stekao je 1955, naziv pripravnik 1957, a naziv speleolog 1970. bez polaganja ispita (značka br.23). Sudjelovao je na III. jugoslavenskom speleološkom kongresu 1962. u Sarajevu gdje se predstavio svojim tehničkim inovacijama u speleološkoj opremi, i na Simpoziju o fotodokumentaciji krasa in jam u Postojni 1978. s referatom o kemijskim sredstvima za fotografsko osvjetljavanje.

Kao član PD "Javor" i "Željezničar", ali i službenik Geološkog fakulteta propješačio je mnoge naše i strane planine, a u periodu od 1955-1970. sudjelovao je u mnogim speleološkim akcijama od kojih će posebno u sjećanju ostati istraživanja Cerovačkih špilja, ponora Gotovž, jame Vrtline, jame Puhaljke, špilje Hajdove hiže, špilje Veternice i mnogih drugih.

Najveće mu je zadovoljstvo bila fotografija. Sudjelovao je na više izložbi i dobio vrijedne nagrade. Najveći doprinos razvoju speleologije dao je svojom jedinstvenom inovacijom - posebnim praškom za fotografsko osvjetljavanje podzemnih prostora, prozvanim "Pavlekin". Taj prašak odlično je zamijenio elektronske bljeskalice kojih onda nije bilo dovoljno. Ugledni engleski speleofotograf Chris Howes u svojoj knjizi o razvoju speleofotografije svijeta, izdanoj 1989. u Glouchesteru, na str.279 dio prostora posvetio je i "Pavlekinu".

Objavio je četiri stručna članka i mnoštvo fotografija. za svoj rad dobio je 1968. Srebrni znak od Planinarskog saveza Hrvatske i Priznanje SO-a i UO-a PD "Željezničar" 1975. god. SO ga je 1989. proglasio za svog počasnog člana.

Vlado Božić

Braneći jedan od simbola Hrvatske grude, Velebit, 14. srpnja 1992. poginuo je naš pročelnik, diplomirani inženjer geologije Ozren Lukić, dobrovoljac i časnik Hrvatske vojske. Vječni mir našao je u tišini Mirogoja.

Ozren, koji je sebe gubio u prostranstvima života, čovjek koji je satima hodao i bio sitan da bi život oko sebe po životu drugih dodirnuo, zar je moguće da sam pred životom ostane bez života?! Ovo se je dogodilo ne samo na visini planinskoga masiva već i na visini dostojanstva ovoga čovjeka i njegovog poštenja prema svima nama. Kretati se po životnom horizontu i u hodu bivati sitan zbog života oko sebe je odlika... i samo takvi su veliki... i od takvog čovjeka smo se oprostili. (don Tomislav Baričević)

Ozren Lukić rođen je 24. veljače 1965. u Zagrebu. Diplomirao je na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1990. Od 1991. zaposlen je na Institutu za geološka istraživanja. Članom Speleološkog odsjeka Planinarskog društva "Željezničar" postao je 1979. godine. U proljeće 1980. završava Zagrebačku speleološku školu, a 1985. polaže ispit i stječe zvanje speleolog. Nalazio se pred završetkom školovanja za instruktora speleologije, ali je tu smrt bila brža.

Sudjelujući u petstotinjak speleoloških akcija, stekao je vrhunsku znanja i rutinu u tehnicu istraživanja. Bio je vrstan organizator i vođa nekoliko klubskih, republičkih i saveznih speleoloških istraživanja i ljetnih logora, uglavnom na području Velebita. Obišao je gotovo sve velike speleološke objekte u Hrvatskoj, a od najznačajnijih istraživanja valja spomenuti istraživanja jama: Mandelaje (-120 m, duž. 2326 m), sustava Kicljeve jame (-285 m, duž. 1075), Klementine I (-269 m, duž. 2403), Klementine III (-333 m), Klementine IV (-300), Burinke (-290 m), Stare škole (-576 m) i Munižabe (-448

m, duž. 2300 m), te spilje Veternice (duž. 6767 m). Izniman je njegov suradnički doprinos u speleološkim i hidrogeološkim istraživanjima provedenim za potrebe projektiranja i izgradnje hidroenergetskih i drugih objekata na području hrvatskoga krša, kao i pri regionalnim speleološkim istraživanjima Žumberka, Nacionalnog parka Krka te područja uz rijeke Dobru i Koranu. Već kao mlad speleolog sudjelovao je u I hrvatskoj speleološkoj ekspediciji 1982. godine u jamu Gouffre Berger duboku 1242 metra (Francuska), a kasnije i na III hrvatskoj speleološkoj ekspediciji "Picos de Europa" u Španjolskoj 1986.

Njegova neograničena radna energija, entuzijazam ali i organizacijske sposobnosti najbolje su se očitovale u radu Speleološkog odsjeka PD "Željezničar". Na mjesto pročelnika izabran je 1986. godine i od tada do posljednjeg dana neumorno je radio na "tisuću" poslova i sitnica koje su omogućile rad, opstojnost i razvoj jedne amaterske organizacije u ovako teškim vremenima. Prve ozbiljne iskorake u svijet znanstvenostručnih aktivnosti realizirali smo zahvaljujući ponajviše njegovu trudu. Speleološki klub - stručno znanstvena i istraživačka organizacija njegovo je djelo, pa je razumljivo da je upravo on bio njegov prvi predsjednik.

Jedna od najznačajnijih crta njegove osobnosti bila je i izuzetna upornost. U 1983. preuzeo je poslove arhivara Speleološkog odsjeka. Godinama je neumorno obrađivao gomilu nesređenih zapisa, skica i nacrti da bi na kraju bio stvoren kompjutorski obrađen speleološki katastar.

Sva svoja znanja i iskustvo on je neumorno prenosio na mlade članove speleološke organizacije sudjelujući u radu mnogobrojnih speleoloških škola, tečajeva i seminara te organizirajući predavanja iz područja speleologije. Sudjelovao je u radu Osmoga speleološkog kongresa na Borskom jezeru 1980. i Desetoga kongresa speleologa u Sarajevu 1988., a iste godine bio je i sudionik Devetoga svjetskog kongresa speleologa u Barceloni.

Za rad na području speleologije dodijeljena su mu priznanja PD "Željezničar" 1985. i SO PD "Mosor" iz Splita 1988. godine. Planinarski savez Zagreba dodijelio mu je Srebrni znak 1989., a Srebrnim znakom Planinarskog saveza Hrvatske odlikovan je 1990. godine.

Lukinom smrću svaki od nas iz svijeta užadi i planina nečujno je nešto izgubio. Nešto što je dio same ljudske duše, a materijalno se očituje samo suzom. Kulu snova, htijenja i vještice nade za bolje sutra gradio je s nama trinaest godina. Sada znamo koliko tereta treba preuzeti na pleća da bi održali svaki kamen koji je dosad on podupirao. Upornošću vode što stvara sige, umom i srcem, dobrotom i osmjehom ostvario je mnogo. Ono što je stvorio, a da možda ni čutio nije, iskreno je povjerenje, poštovanje i ljubav svijtu nas.

Za sve što je učinio u svome i ovako kratkom životu, iskrena mu hvala i vječna slava!

Mladen Kuhta